

פלאי התורה

♦ הפלאות המדהימות ביותר מכל פלאי תבל ♦

בס"ד | גליון ע"ח | פרשת במדבר | שבת מברכים חודש סיון | ת'הא ש'נת פ'לאות ב'תורה |

♦ הקשר לפרשה ♦

החידות ושאר מדורי הגליון בעניני "חג השבועות ולימוד התורה", לאור זאת שאנו מתקרבים לחג השבועות - זמן מתן תורתנו. ויש לציין דבר נפלא שמובא בקונטרס "גדיל תורה" (עניני חג השבועות) בשם העקידת יצחק - דהטעם שהתורה לא פירשה שיום חג השבועות, הוא "חג מתן תורה", לפי ש'זכרון התורה וקבלתה', אינה לזמן מיוחד כשאר עניני המועדים הנזכרים, כי מצוותה היא בכל יום ובכל עת ובכל שעה, ובכל יום אנו מצווים שיהיו דברי תורה חדשים וחביבים בעינינו כיום שניתנה בו תורה.

♦ נושא השבוע ♦

חידות נפלאות בהלכות "חג השבועות ולימוד התורה" [חלק א']

פלאי הפרשה והמועדים

חידות נפלאות בעניני הפרשה והמועדים

חידוד ג'

אלו דברים אסור לעשות בכל ימות השנה, ואילו "בחג השבועות" כתבו הפוסקים שהם מותרים?

תשובה: א' - להתפלל שחריית בעלות השחר - אסור לכתחילה ב"כל ימות השנה", ומותר להתפלל רק מהנץ החמה, ומכל מקום ב"חג השבועות" מותר 'מעיקר הדין' להתפלל כבר מעלות השחר - כיון שקשה לקבץ את הקהל יפעם נוספת' בנץ החמה - לאחר שנתקבצו כבר פעם אחת ללימוד כל הלילה (כ"כ הפרי מגדים באשל אברהם סימן תצ"ד סק"א, והובא דבריו להלכה במשנה ברורה סימן פ"ט סק"א). ונראה לי שבזמננו שאיכשר דרא - לא מקילים בזה בכל המקומות, אלא כל מקום עושים כפי הצורך לתועלת הענין.

ב' - לברך ברכה אחרונה על סעודת חלב בכונה כדי שיוכל לאכול אחר כך סעודת בשר - יש מחמירים דאסור לעשות כן "בכל ימות השנה", ומכל מקום "בחג השבועות" - מותר לכל השיטות לברך ברכה אחרונה על סעודת חלב כדי שיוכל אחר כך לאכול סעודת בשר (כ"כ הפרי מגדים ביו"ד סימן פ"ט במשבצות זהב סק"ג). ובפסקי תשובות (סימן תצ"ד ס"ק י"ג) כתב - דאפשר שלהיתר זה התכוון הנועם אלימלך בפרשת משפטים ד"ה לא תבשל ע"ש.

חידוד א'

איזה 'מצוה' יש 'בכל השבתות והימים טובים', ואילו "בחג השבועות" יש אומרים דאין מצוה זו?

תשובה: בכל שבת ויום טוב, יש מצוה להוסיף מחול על הקודש, ואילו לגבי "חג השבועות" - כתבו הפנים יפות והמשך חכמה והעמק דבר, דאין מצוה זו, ולומדים דין זה, מדכתיב 'בעצם היום הזה' (ענין בספר הנפלא ימועדי ישראל), חג השבועות סימן ק"ח - מאחי הגאון רבי ישראל שורף שליט"א דומ"ץ בקהילת צאנז בביתר ועוד, שמאריך בזה, ומביא כל המקורות לזה). ומצאנו שהרמב"ן בפרשת אמור כבר כתב יסוד זה, וז"ל (שם כ"ג, כ"ח) - ורבותינו דרשו (תורת כהנים פרק י"ד ז' ח') מלשון 'בעצם היום הזה' דמועדים, עיצומו של יום, כלומר מעת צאת הכוכבים עד צאתם בליל המחרת, למעט התוספת שלמדו להוסיף מחול על הקודש (הובא בספר הנ"ל שם).

חידוד ב'

איך יתכן, אדם אוכל מאכלים כשרים בתכלית ההידור, בזמן שמותר לאכול, ובמקום שמותר לאכול, והוא קנה אותם מכסף, ואעפ"כ הוא עבר בזה על לאו בתורה לחלק מהפוסקים?

תשובה - אם אוכל דברים המשכחים את הלימוד (ענין במסכת הוריות דף יג:), יש אומרים שהוא עובר בזה על הלאו של 'רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך וגו' " (כ"כ בשו"ת התעוררות תשובה סימן שס"ז, ובלקוטי מהרי"ח סדר קביעת עתים לתורה. ובשו"ת תשובות והנהגות ח"א סימן ג' מביא ששמע כן מהחזון איש). ובספר הנפלא 'מעדני אשר' (עניני מתן תורה) - מביא שיש חולקים על זה.

פלאות הקוראים חידות נפלאות מהקוראים החשובים

חידוד נפלא מהבחור המופלג בתורה ויראת שמים טוביה יואל שטיינר נ"ו מבחירי ישיבה קטנה 'שועות משה - ויזניץ' ברכפלד

איך יתכן, כהן שאינו רשאי לעשות את העבודה בבית המקדש, אף שאינו חלל ואין לו שום מום ושום דבר הפוסלו מהעבודה?

תשובה: מדובר באופן שאירע פסול אצל הכהן גדול, ומינו אחר תחתיו, ואחר כך כשהוכשר הכהן גדול הראשון לעבודה, הריהו חוזר לעבודתו, אבל הכהן השני אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט, וזהו שיטת רבי יוסי [=אבל רבי מאיר חולק - דכל מצוות כהונה גדולה עליו]. והטעם שאינו ראוי להיות כהן גדול - משום 'איבה' (=מהכהן הראשון), וגם אינו ראוי להיות כהן הדיוט - משום ד'מעלין בקודש ולא מורדין', ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן הלכה כרבי יוסי (יומא דף י"ב:; הוריות דף י"ב:). וכן פסק הרמב"ם (פ"א מהלכות עבודת יום הכיפורים הלכה ג').

היו שותפים בהפצת "מתיקות התורה" ברחבי תבל לכבוד "חג מתן תורתנו"

החפצים לקחת חלק בהוצאות הגדולות של הגליונות, ולזכות בזכות הגדול של הפצת "מתיקות התורה" ברחבי תבל, ניתן להפקיד בבנק פאג' | סניף 186 | מספר חשבון - 931055 ע"ש דוד נתנאל שוורץ, או בטלפון 052-7156981

"הדרשות והמצגות הנלהבות - לחג השבועות" הבעל"ט

- ❖ "והערב נא" - סדרת עצות למעשה, איך זוכים להרגשת עריבות ומתיקות בלימוד התורה.
- ❖ "למען תזכרו" - סדרת עצות למעשה, איך זוכים לזכור את הלימוד לשנים רבות.
- ❖ "כי הם חיינו" - סיפורים ואמרים נפלאים ויקרים על גודל ההשפעה שזוכה האדם לעצמו ולאחרים, בזכות לימוד התורה.
- ❖ "חביבין דבקבעתא" - על החשיבות והתועלת הגדולה של "קביעת עתים לתורה".
- ❖ מצוות ותוכניות "פלאי התורה" - מבחר גדול של מצוות ותוכניות מרתקות ונדירות בפלאות התורה במרחבי הש"ס והפוסקים.

להשאנות ניתן לפנות להרב מייסד אנדל עדי"א: 058-3275596

מדוע אמר הראש ישיבה לתלמידו העילוי והמתמיד 'יש לך פרצוף של גוי'?

בבית המדרש? ושוב מי ששמע את הדברים הרהר לעצמו מי יודע מה עשה אותו החור בטרור ובאין רואים. **הבחור נעמד ואמר ברגש: מורי רבי, עפר אני תחת כפות רגליו, אולם ישבתי מהבוקר ועד הערב ולא פסקתי מלהגות בדברי תורה. ונוסף לכך - התפללתי כראוי, ואף למדתי מוסר, ומלבד זאת לא עשיתי מאומה.**

לשמע דבריו אמר הסבא, "נו, אם כן כמה אני צודק שיש לך פנים של גוי". וכאן הסביר הסבא את פשר דבריו בנימת תוכחה - הרי כל כך הרבה למדת, כל כך הרבה התפללת, למדת מוסר, התנהגת במידות טובות. עלית והתעלית - מדוע לא רואים את השמחה על הפנים שלך, יהודי חייב להקרין 'אושר', לשמוח בלימוד התורה ובקיום המצוות.

ויש לציין בענין זה מה שכתב הרה"ק רבי חיים ויטאל (בהקדמה לשער המצוות) - בעשיית המצוה, אל יחשוב שהוא עליו כמשה וממהר להסיר מעליו, אבל יחשוב בשכלו, כאילו בעשות אותה המצוה, ירויח אלף אלפי דינרי זהב, ויהיה שמח בעשותו אותה המצוה "בשמחה שאין לה קץ מלב ומנפש ובחשק גדול, כאילו ממש נותנים לו אלף אלפים דינרי זהב אם יעשה אותה מצוה" וכו', וענין זה נוהג בקיום כל המצוות כולם, בין בעת "שעוסק בתורה", שיהיה בחשק גדול ונמרץ, ובהתלהבות עצומה, כאילו עומד לפני המלך ומשרת לפניו בחשק גדול למצוא חן בעיניו, לקבל ממנו מעלה יתירה וגדולה (הובא בספר הנפלא 'דרכה של תורה' חלק ב', ערך "אהבת התורה").

על איזה בחורים התבטא הגאון 'הם פתחו בית הקברות'

סבלנות לכך - סיפר החברותא, והפסקתי את החברותא עם הרב פרנק. הוא יצא הרב פרנק, ואני מה שאני. לימים פגשתי את נכדו של הרב פרנק - הוסיף הרב בעדני, וכשסיפרתי לו את הסיפור הזה, הוא סיפר לי את המשא ומתן שהיה בין הרב לחברותא. לאחר שחזרו על הפרק "ארבעים פעם", אמר החברותא לרב, כתוב בגמרא (פסחים דף ע"ב: ועוד) "תנא מיניה ארבעין זימנין, ודמי ליה כמאן דמנחא בכיסיה", מדוע אם כן לחזור שוב? ענה לו הרב פרנק - "אתה צודק, אבל זה כל כך מתוק, שאני לא יכול לעזוב את זה". [א.ה.]. ידוע מה שאמרו צדיקים, דאיתא במסכת בבא מציעא (דף כ"א: -) אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ושעה, וזה רמז נפלא - דגם כשלמדו דף גמרא וכדומה וחזרו על זה מ' פעמים, וזה נחשב כמנוח בכיסו, עדיין צריך למשמש ולחזור על זה].

בספר לקראת שבת מלכתא (שנה א', עניני חג השבועות) מובא - הגאון רבי זבולון גרז צ"ל, אבי"ד רחובות, סיפר מעשה מופלא שהיה עד לו במחיצת רבו הגדול הגאון רבי נתן צבי פינקל צ"ל הסבא מסלבודקא, מנהג היה לו להסבא מסלבודקא, שבכל ערב היה קורא לשלשה בחורים אחרים מהישיבה, ועסק עמם בשיחה על הסוגיא הנלמדת בישיבה, ובין השיטין הדריכם בארחות חיים וישר נתיבותיהם על דרך המלך, בחכמה ובתבונה יתירה הנודעת לו לאיש ענק הרוח. בערב אחד כאשר הגיע תורו של רבי זבולון להתוועד עם הסבא, הוא נכנס אליו עם שני בחורים נוספים, שאחד מהם היה 'עילוי' עצום וימתמיד גדול, שהקדיש את כל עתותיו לתורה, ונחשב לאחד מטובי בניה של הישיבה. והנה כשנכנסו לחדרו הסתכל הסבא בעיניים חודרות לכיוון פניו של הבחור העילוי, והתבטא במילים חריפות "אוי, יש לך פרצוף של גוי".

הבחורים קפאו על מקומם. הם לא הורגלו לשמוע מהסבא נוסח כזה. ככלל היה ידוע הסבא כמי שזהיר מאד בדבריו ובורר את מילותיו בקפידא. **הסבא הפך את הדממה כששאל את אותו תלמיד: תאמר לי תלמידי היקר, מהיכן אתה מגיע? מי שמע את הדברים היה בטוח שמן הסתם יש דברים בגו, והתלמיד אכן הגיע ממקום בלתי ראו. אך לא - בתחילה אכן חשש הבחור להגיב. אך לבסוף אזר אומץ ואמר בפני רבו בהכנעה "מורי רבי, עפר אני תחת כפות רגליו, ומבקש אני את סליחתו, אבל אני בא מהישיבה הקדושה, שם הייתי מעלות השחר ועד עכשיו כשבאתי לכאן לא עזבתי את בית המדרש. שוב נעץ בו הרב עיניים חריפות, ושאל: תאמר לי בזה הרגע, מה עשית שם**

בספר דרש דוד (אבות - פ"ה, מ"ה) מובא סיפור נפלא שסיפר הגאון הגדול רבי שמעון בעדני שליט"א - כשבאים אלי תלמידים להיבחן על לימודם, אני משמיע באזניהם את דברי הגאון רבי שלום שברדון צ"ל שאמר: "הכרתי בחורים שפתחו בית קברות", והסביר: בחור למד מסכת 'בבא קמא', נבחן עליה בהצטיינות, עבר למסכת 'בבא מציעא' וגם עליה נבחן בהצטיינות, אבל אם אינו חוזר על 'בבא קמא', הרי הוא קובר אותה... אם כן, כמה מסכתות יכול חלילה בחור לקבור בימי חיו.

עוד סיפור נפלא שסיפר הגאון הגדול רבי שמעון בעדני שליט"א מובא בספר הנ"ל (שם) - סיפר לי יהודי מירושלים, שהוא למד בחברותא עם הגאון רבי צבי פסק פרנק צ"ל - רבה של ירושלים, והיינו לומדים פרק, ואז הרב היה אומר לי: 'יבא נחזור עליו, וכשסיימנו לחזור עליו, היה אומר לי: 'כעת נחזור עליו שוב', וכך ביקש לחזור על מה שלמדנו כמה וכמה פעמים. לי לא היתה

פרפראות הפלאות

פרפראות נפלאות בעיני הפלאות

הישוב לפליאה העצומה - איך מנו חז"ל בין הארבע מידות ב'הולכי בית המדרש' מי שאינו הולך לבית המדרש וגם אינו לומד בביתו?

בספר רבי יעקב אומר (התורה וקנייניה, בהקדמה) מובא סיפור נפלא שהיה רגיל לספר המגיד הגה"צ רבי יעקב גלינסקי צ"ל - פעם שאל אותי הרב מפוניבז' צ"ל, איך יתכן שהמשנה במסכת אבות (פרק ה', משנה י"ד) מונה בין הארבע מידות בהולכי בית המדרש "מי שלא הולך ולא עושה", שהרי אינו הולך לבית המדרש וגם אינו לומד בביתו, והשבתי לו - מדוע אינך תמה תמיהה זו על המשנה הקודמת באבות שם (משנה י"ג), שהמשנה מונה שם בין הארבע מידות בנותני צדקה - מי שאינו נותן צדקה וגם אינו רוצה שיתנו אחרים צדקה. וענה לי הרב מפוניבז' - את זה תשאיר לי, אני יכול להוציא צדקה גם מאדם כזה, אבל על המשנה הבאה קשה - איך אפשר למנות בין 'הולכי בית המדרש' - מי שלא הולך לבית מדרש וגם אינו לומד בביתו. ותירץ הגר"י גלינסקי תירוץ נפלא עד למאד - כאשר אנשים רואים כמה חיו של האדם קשור לתורה 'אומללים ומסכנים' וחיו אינם חיים, זה מעורר להרבה אנשים לרוץ לבית מדרש לשקוד ולעמול בתורה, ולכן גם הוא נחשב בין 'הולכי בית המדרש'. ואפשר להוסיף - שגם כשרואים מי שהולך לבית המדרש ללמוד אפילו רק 'שעה אחת ביום' כמה הוא מאושר ושמח, זה משפיע על הרבה אנשים לרוץ לבית המדרש, כי גם הם רוצים לזכות לשמחת חיים אמיתי ופנימי. וידוע מה שהיה מרגלא בפומיה של כ"ק האדמו"ר בעל הישועות משה מויזניץ זיע"א לומר - אליבדיגע וועלד, אוועלד פון תורה [=עולם שמח, עולם של תורה]. ולפי יסוד הנ"ל מובן היטיב דבריו הקדושים - דאיך שייך שיהיה עולם שמח, זה רק אם זה עולם של תורה - דהיינו, שעוסקים בתורה, כמש"כ (תהלים י"ט, ט"ו) פקודי ה' ישרים משמחי לב.

מדוע דווקא בליל א' דשבועות שהוא "חג מתן תורה" - היו צדיקים שלא אמרו דברי תורה

בספר טעמי המנהגים (סימן תצ"ד סק"ב) מביא מספה"ק ישמח ישראל (אות י"ז) - הצדיקים הראשונים ז"ל לא אמרו 'דברי תורה' בליל א' של שבועות, וטעמם - מפני שדרך ארץ קדמה לתורה, וכמאמר חז"ל (שבת דף ל"א) חבל על דלית ליה דרתא, ותרעא לדרתא עבד.

להזמנת דרשות נלהבות ומשמחות,
מבחר תוכניות "פלאי התורה"
בכל מקצועות התורה,
(יש אפשרות בליווי מצגת),
זיכרים, ושבטות מרוממות ומשמחות.
ניתן לפנות: 058-3275596

גליון זה מאוצרותיו של המשפיע הרה"ג
ר' דוד נתנאל שורץ שליט"א
יו"ר מכון "פלאי התורה"
ומגיש בישי"ג "אהל התורה" - סאסוב
ומח"ס "יד המשפטי"
| אין לפסוק הלכה למעשה מהגליון |
© כל הזכויות שמורות

לתרומות עבור הגליונות | להערות והארות
לשליחת חידות בכל מקצועות התורה
ולקבלת העלון במייל, ניתן לפנות:
דואר - רחוב ר"י הנשיא 10/19א, אשדוד
טלפון - 052-7156981
פקס - 153-88556981
מייל - dn0527156981@gmail.com